

نمونه سؤالات امتحانی منطق (۱) نیمسال دوم سال تحصیلی ۸۷-۸۸

(پاسخنامه در صفحه آخر درج شده است.)

۱- منطق علمی است که،

الف) شیوه صحیح سخن گفتن را به ما می آموزد.

ب) شیوه صحیح اندیشیدن را به ما می آموزد.

ج) بدون آن نمی توان فکر کرد.

د) هر کس بخواند درست فکر می کند.

۲- در کدام بحث از مباحث دانش منطق روش درست تعریف تبیین می شود؟

الف) حجّت.

ب) استدلال.

ج) معرفّ.

د) مباحث کلی.

۳- عبارات «آیا باران می بارد؟» و «اگر باران ببارد» به ترتیب کدامند؟

الف) تصدیق - تصور.

ب) تصوّر - تصدیق.

ج) تصوّر - تصوّر.

د) تصدیق - تصدیق.

۴- «انتخاب معلومات مناسب و صحیح» و «تنظیم و صورتبندی درست معلومات» به ترتیب به کدام موارد مربوط می شود؟

الف) منطق اختصاصی - منطق عملی.

ب) منطق نظری - منطق کلاسیک.

ج) منطق صوری - منطق مادی.

د) منطق مادی - منطق صوری.

۵- کدام دانشمند به عنوان معلم ثانی و پدر علم منطق اسلامی شناخته می شود؟

- الف) ابوعلی سینا.
- ب) ابن رشد.
- ج) ابونصر فارابی.
- د) خواجه نصیر.

۶- در کدام یک از مثال های زیر دلالت وضعی است؟

- الف) پدیدگی رنگ بر ترس.
- ب) دود بر آتش.
- ج) لفظ بر معنا.
- د) وجود معلول بر وجود علت.

۷- در آیه شریفه السَّارِقُ وَالسَّارِقَةُ فَاقْطَعُوا أَيْدِيَهُمَا با توجه به معنای قطع ید چه نوع دلالتی هست؟

- الف) طبعی.
- ب) مطابقی.
- ج) تضمنی.
- د) التزامی.

۸- بر اساس نظر مشهور مهم ترین فرق بین مفهوم جزئی و مفهوم کلی عبارت است از:

- الف) انطباق بر مصادیق متعدد.
- ب) منشأ حصول علم دیگر بودن.
- ج) واحد یا متعدد بودن مصادیق.
- د) قابلیت و عدم قابلیت صدق بر افراد متعدد.

۹- میان واجب و نماز، موحد و مشرک به ترتیب چه نسبتی برقرار است؟

- الف) عموم و خصوص من وجه - تباین.
- ب) عموم و خصوص مطلق - تباین.
- ج) تساوی - تباین.
- د) عموم و خصوص من وجه - عموم و خصوص مطلق.

۱۰- کلی عرضی که فقط اختصاص به یک نوع دارد، عبارت است از:

- الف) فصل.
- ب) نوع.
- ج) عرضی عام.
- د) عرضی خاص.

۱۱- آن کلی که بلافاصله تحت جنس الاجناس است چه نامیده می شود؟

- الف) نوع متوسط.
- ب) جنس قریب.
- ج) نوع عالی.
- د) نوع الانواع.

۱۲- دقیق ترین تعبیر در بیان شرایط منطقی تعریف کدام یک از موارد ذیل است؟

- الف) معرف باید جامع افراد باشد.
- ب) معرف باید به لحاظ مصداق مساوی معرف باشد.
- ج) معرف باید مانع اغیار باشد.
- د) معرف نباید مبین معرف باشد.

۱۳- کدام گزینه در تعریف نوع تعریف به اعم است؟

- الف) کلی ذاتی که شامل افراد متفق الحقیقه می شود.
- ب) کلی عرضی که شامل افراد متفق الحقیقه می شود.
- ج) کلی ذاتی که شامل افراد متفق الحقیقه می شود و در جواب چیستی می آید.
- د) کلی عرضی که شامل افراد متفق الحقیقه می شود و در جواب چیستی می آید.

۱۴- تعریفی که از انضمام جنس بعید با عرضی خاص حاصل می شود، چه نام دارد؟

- الف) رسم تام
- ب) حد تام
- ج) رسم ناقص
- د) حد ناقص

۱۵- بین دومفهوم مقتول و شهید چه نسبتی برقرار است؟

- الف) تباین.
- ب) تساوی.
- ج) عموم و خصوص من وجه.
- د) عموم و خصوص مطلق.

۱۶- وجه اشتراک حد ناقص و رسم ناقص کدام است؟

- الف) جنس بعید.
- ب) فصل قریب.
- ج) جنس قریب.
- د) عرضی خاص.

۱۷- کدام یک حد ناقص انسان است؟

- الف) جوهر ناطق.
- ب) جوهر ضاحک.
- ج) حیوان ناطق.
- د) حیوان ضاحک.

۱۸- تعریف به مثال و تقسیم چه نوعی از تعریف است؟

- الف) حد تام.
- ب) حد ناقص.
- ج) رسم تام.
- د) رسم ناقص.

۱۹- درباره علم منطق کدام گزینه غلط است؟

- الف) منطق بیانگر قوانین کلی است.
- ب) منطق از علوم ابزاری است.
- ج) دانستن قواعد منطقی سبب مصونیت فکر از خطاست.
- د) موضوع منطق روش تعریف و روش استدلال است.

۲۰- صورت ذهنی اشیا چه نام دارد؟

- الف) فکر.
- ب) علم حصولی.
- ج) علم حضوری.
- د) تصدیق.

۲۱- در تقسیم هریک از اقسام نسبت به یکدیگر چه نامیده می شوند؟

- الف) مقسم.
- ب) اقسام.
- ج) قسیم.
- د) اجزا.

۲۲- مقدمه معروف بر منطق ارسطو که به نام ایسا غوجی در ردیف رساله های هشت گانه ارسطو قرار گرفت را کدام حکیم نگاشت؟

- الف) فرفورئوس.
- ب) ابونصر فارابی.
- ج) ابوعلی سینا.
- د) ابن رشد.

۲۳- دلالت عدد ۱ بر مفهوم یک و دلالت خانه در جمله دزد خانه ام را برد به ترتیب چگونه دلالت‌هایی است؟

- الف) عقلی - تضمن.
- ب) وضعی - التزامی.
- ج) عقلی - وضعی.
- د) وضعی - عقلی.

۲۴- کدام یک از گزینه های زیر صحیح است؟

- الف) استفاده از لفظ مشترك و مجاز در تعریف و استدلال درست است.
- ب) استفاده از منقول و مرتجل همواره در تعریف و استدلال درست است.
- ج) تمام اقسام دلالت مورد بحث منطقی است.
- د) استفاده از دلالت التزامی در رساله های علمی مورد مناقشه و تردید است.

۲۵- درباره دو مفهوم دریای جیوه - آن کوه طلا به ترتیب کدام گزینه درست است؟

- الف) جزئی - جزئی.
- ب) جزئی - کلی.
- ج) کلی - جزئی.
- د) کلی - کلی.

۲۶- تعریف آتش به: عنصری است شبیه نفس انسان، چگونه تعریفی است؟

- الف) تعریف به اعم.
- ب) تعریف به اخص.
- ج) تعریف به دور.
- د) تعریف به اخفی.

۲۷- تعریف پرنده به حیوان تخم گذار چه اشکالی دارد؟

- الف) اخفی است.
- ب) اخص است.
- ج) مانع نیست.
- د) جامع و مانع نیست.

۲۸- تعریف به اعم ..... .

- الف) مانع نیست.
- ب) جامع نیست.
- ج) شامل هیچ فردی از افراد معرف نمی شود.
- د) اخفی است.

۲۹- کلی ذاتی که بر افراد متفق الحقیقه صدق می کند، تعریف چیست؟

- الف) فصل.
- ب) نوع.
- ج) جنس.
- د) عرضی عام.

۳۰- این که در لغت نامه ها هر واژه ای را به لفظی مأنوس تر از آن معنا کنند، نشان دهنده رعایت کدام شرط از شرایط تعریف است؟

- الف) تعریف نباید به اعم باشد.
- ب) تعریف نباید به اخص باشد.
- ج) تعریف نباید به اخفی باشد.
- د) تعریف نباید دوری باشد.

۳۱- تقسیم به چند معنا به کار می رود؟

- الف) تفصیلی و ثنایی.
- ب) طبیعی و منطقی.
- ج) استقرایی و عقلی.
- د) تفصیلی و منطقی.

۳۲- تقسیم به چند معنا به کار می رود؟

- الف) تفصیلی و ثنایی.
- ب) طبیعی و منطقی.
- ج) استقرایی و عقلی.
- د) تفصیلی و منطقی.

۳۳- تقسیم ماشین به بدنه و موتور چه نوع تقسیمی است؟

- الف) تقسیم طبیعی.
- ب) تقسیم منطقی.
- ج) تقسیم ثنایی.
- د) تقسیم کلی به جزئیات.

۳۴- کدام تقسیم، تقسیم طبیعی نیست؟

- الف) تقسیم ماشین به بدنه و موتور
- ب) تقسیم آب به هیدروژن و اکسیژن
- ج) تقسیم ماشین به بدنه، موتور و شاسی
- د) تقسیم ذرات اتم به دارای بار الکتریکی و فاقد بار الکتریکی

۳۵- فصل قریب جزء مشترک کدام گزینه است؟

- الف) حدّ تام و حدّ ناقص.
 ب) رسم تام و حدّ ناقص.
 ج) رسم ناقص و حدّ ناقص.
 د) رسم ناقص و رسم تام.

۳۶- «ماده واقعیت عینی است که خارج از ذهن تحقق دارد.» در تعریف ماده چه اشکالی دارد؟

- الف) واضح و روشن نیست.
 ب) جامع نیست.
 ج) به جای چیستی، هستی ذکر شده.
 د) اشکالی ندارد.

پاسخنامه:

شماره سوال	گزینه صحیح
(۲۵)	ج
(۲۶)	د
(۲۷)	ج
(۲۸)	الف
(۲۹)	ب
(۳۰)	ج
(۳۱)	ب
(۳۲)	ب
(۳۳)	الف
(۳۴)	د
(۳۵)	الف
(۳۶)	ج

شماره سوال	گزینه صحیح
(۱۳)	الف
(۱۴)	ج
(۱۵)	د
(۱۶)	الف
(۱۷)	الف
(۱۸)	د
(۱۹)	ج
(۲۰)	ب
(۲۱)	ج
(۲۲)	الف
(۲۳)	ب
(۲۴)	د

شماره سوال	گزینه صحیح
(۱)	ب
(۲)	ج
(۳)	ج
(۴)	د
(۵)	ج
(۶)	ج
(۷)	ج
(۸)	د
(۹)	الف
(۱۰)	د
(۱۱)	ج
(۱۲)	ب